

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування «Фінансовий та
страховий менеджмент »
(назва магістерської програми)

на тему: **«Управління фінансами малих підприємств»**
(назва теми)

Виконавець:

студент фінансово-економічного
факультету

Тихомир Аліна Степанівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Лапіна Ірина Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Ринкова система господарювання обумовлює зміну форм та методів управління підприємством, вимагає нових підходів до визначення місця та ролі підприємства у розвитку суспільного виробництва. Успіх структурних та організаційних перетворень господарюючих суб'єктів багато в чому залежить від удосконалення методів управління їх діяльністю. Це стосується одного з найбільш складних, пріоритетних напрямків діяльності – фінансової сфери. Від її стану, як і від умілого використання фінансових інструментів, в значній мірі залежить успішне функціонування кожного суб'єкта господарювання та перспективи його розвитку.

На сучасному етапі економічного розвитку для більшості вітчизняних малих підприємств головною проблемою стала нестача необхідного обсягу фінансового забезпечення, що істотно позначається на ефективності їх господарювання. Разом з тим, низька забезпеченість малих підприємств фінансовими ресурсами супроводжується низьким рівнем їх використання. Саме тому подальший розвиток малого бізнесу в Україні та спрямування його діяльності на забезпечення фінансової стабільності держави потребує належної організації фінансової діяльності підприємства.

Актуальність теми. Сьогодні, в умовах кризи в країні, для більшості малих підприємств характерна «реактивна» форма управління фінансами, тобто прийняття управлінських рішень як реакції на поточні проблеми. Саме тому вивчення даної тематики є актуальним та своєчасним етапом наукових досліджень.

Предметом дослідження виступає фінансові відносини, пов'язані з управлінням фінансами на малому підприємстві.

Об'єктом дослідження є процеси які формуються в ході управління фінансами малого підприємства.

Мета роботи: розробка заходів щодо вдосконалення управління фінансами малого підприємства.

В рамках даної роботи покладені такі основні завдання:

- розкрити економічну сутність управління фінансами малого підприємства;
- розглянути цілі і завдання управління фінансами малого підприємства;
- описати методи оцінки фінансів малих підприємств;
- проаналізувати фінансовий стан ТОВ «ТК» «Єдинство»;
- розробити економіко-математичної модель прогнозування власного оборотного капіталу ТОВ «ТК» «Єдинство»;
- оцінити резерви покращення результатів фінансів ТОВ «ТК» «Єдинство»;
- виявити шляхи оптимізації фінансів ТОВ «ТК» «Єдинство»;

Методологічною основою при написанні роботи є наукові методи, які засновані на вимогах об'єктивного і всебічного факторного аналізу фінансового стану підприємства. Дослідження проведені із застосуванням сукупності методів і способів наукового пізнання. **Абстрактно-логічний метод** дозволив розкрити теоретичні аспекти оцінки фінансового стану і фінансової стійкості, визначити основні характеристики процесів і явищ, що відбуваються в цій сфері. **Системно-структурний метод** використаний для аналізу фінансового стану і виявлення структурних змін. Застосування **економіко-математичних і економіко-статистичних методів** дозволило визначити тенденції розвитку підприємства, оцінити їх динаміку, виявити диспропорції і протиріччя, прогнозувати їх подальший розвиток і методи підвищення фінансової стану підприємства.

Інформаційна база. Під час написання кваліфікаційної роботи в якості інформаційної бази використовувалися навчальні матеріали з фінансового аналізу, наукові публікації та монографічні видання, присвячені проблемам пов'язаним з управлінням фінансовою діяльністю підприємства, законодавча база України, матеріали лекцій та презентацій, внутрішні документи та фінансова звітність ТОВ «ТК» «Єдинство» за 2012-2016 роки.

Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (53 найменувань) та 6-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 110 сторінок. Основний зміст викладено на 98 сторінках. Робота містить 16 таблиць, 22 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи управління фінансами малих підприємств» розглянуто економічна сутність управління фінансами малих підприємств, цілі і завдання управління фінансами малих підприємств, описані методи оцінки фінансів малих підприємств.

У другому розділі «Аналіз фінансів ТОВ «ТК» «Єдинство»» описана загальна фінансово-економічна характеристика підприємства, проведен аналіз формування ресурсної бази, дана оцінка ефективності фінансової діяльності.

У третьому розділі «Удосконалення фінансів ТОВ «ТК» «Єдинство»» запропоновано резерви покращення результатів фінансової діяльності, розроблена економіко-математичної модель прогнозування власного оборотного капіталу ТОВ «ТК» «Єдинство», описані шляхи оптимізації фінансового стану підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Підприємство знаходиться в достатньо скрутному становищі. Більшість показників не відповідають нормативним значенням. Спостерігається їх спад впродовж аналізованого періоду. Проте головною проблемою є низький рівень показників рентабельності. На це вплинули інфляція, падіння попиту на продукцію.

2. Для покращення стану підприємства було запропоновано:

- Знайти оптимального співвідношення власного та позикового капіталу, яке забезпечило б мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності власного капіталу.
- Для зменшення дебіторської заборгованості надалі укласти договори з клієнтами, за якими передбачаються штрафні санкції за прострочення оплати та мотивувати персонал, щоб вони були зацікавлені у зменшенні рівня заборгованості.
- Збільшити суму грошових коштів на розрахунковому рахунку підприємства за рахунок реалізації зайвих виробничих і невиробничих фондів, здачі в оренду основних фондів, які не повною мірою використовуються у виробничому процесі, продажу окремих низькорентабельних структурних підрозділів та об'єктів основних фондів.
- Стимулювати скорочення витрат до мінімально допустимого рівня, проводити енерго- і ресурсощадних заходи.
- Для зменшення запасів підприємство повинно реалізовувати всю продукцію, що є на складах. Для розширення ринків збуту, наприклад, можна створити свої пункти роздрібної торгівлі. Керівництво повинно стимулювати просування товару не тільки на вітчизняний ринок, а й по можливості за кордон.
- Підприємство повинно розробити комплекс маркетингових досліджень і програм, які би могли зацікавити споживачів виробленою продукцією. Важливими для вирішення є питання реклами, упаковки, випуску високоякісної сувенірної продукції, фірмова торгівля.
- Здійснювати розробку і виробництво нових видів продукції, яка зацікавить споживачів.
- Грамотно будувати договірні відносини з постачальниками та покупцями.
- Розглянути можливість залучення кредитів, тому що відмовившись від їх використання, підприємство позбавляється додаткового джерела фінансування приросту активів, за рахунок яких можна збільшити доходи.
- Конкурентоспроможність на ринку збуту можна досягти шляхом зниження собівартості продукції, за рахунок впровадження нової техніки, технологій, раціональнішого використання як матеріальних, так і трудових ресурсів, зменшення питомої ваги постійних витрат в собівартості продукції
- Виключити небезпеку розкрадань і псування матеріальних цінностей за допомогою введення прямого матеріального стимулювання працівників, яка буде тісно пов'язана з основними результатами господарської діяльності підприємства і економією ресурсів; використовувати системи депреміювання при порушенні трудової або технологічної дисципліни.

- Здійснювати постійний контроль за умовами зберігання товарної продукції для мінімізації списання.
- Проводити постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього стану підприємства, розробку заходів зі зниження зовнішньої вразливості підприємства, розробку підготовчих планів при виникненні проблемних ситуацій, здійснювати попередні заходи для їхнього забезпечення, впроваджувати плани практичних заходів при виникненні кризової ситуації, приймати ризикові і нестандартні рішення у випадку відхилення розвитку ситуації, координувати дії всіх учасників і здійснювати контроль за виконанням заходів та їхніми результатами.

АНОТАЦІЯ

Тихомир А. С., «Управління фінансами малих підприємств»,
(*прізвище та ініціали студента*) (*назва кваліфікаційної роботи*)
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою
«Фінансовий та страховий менеджмент»,
Одеський національний економічний університет м. Одеса, 2017 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – ТОВ «ТК» «Єдинство».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти основ управління фінансами підприємства. Проаналізовано фінансову діяльність ТОВ «ТК» «Єдинство», були оцінені резерви покращення результатів фінансової діяльності підприємства.

Запропоновано збільшити прибуток за рахунок зменшення витрат та росту об'єму реалізації продукції; організувати фінансове планування, яке дасть можливість здійснювати постійний контроль за фінансовою діяльністю і своєчасно реагувати на зміни ринку; сприяти зменшенню дебіторської і кредиторської заборгованості; намагатися змінити в сторону збільшення частку власних коштів в структурі балансу; розробити систему матеріального стимулювання персоналу тісно пов'язану з основними результатами господарської діяльності підприємства і економії ресурсів; здійснити ефективну цінову політику, удосконалити рекламну діяльність.

Ключові слова управління фінансовою діяльністю, фінансовий аналіз, резерви збільшення прибутку

ANNOTATION

Alina Tykhomyr, «Financial management of small businesses »,
(*students surname and initials*) (*work title*)
thesis for Master degree in specialty
« Finance, Banking and Insurance »
under the program
«Financial and insurance management»,
Odessa National Economic University
Odessa, 2018

Thesis consists of three chapters. Object of study Ltd “ТК” “Единство”

In the diploma it is grounded the value of financial activity in the process of the realization the business entrepreneurial activity subjects, its basic tasks. Based on the analysis it is found out the basic problems and factors, which influence on development the Ltd “ТК” “Единство”. It is selected factors, which negatively influence on financial activity the subjects of business and stop the development of enterprise. It is offered basic directions of management financial activity, which Ltd “ТК” “Единство” must adhere to with the purpose of providing the competitiveness and profitability.

Keywords: financial management, financial analysis, profit increase reserves